LIKKUTEI TORAH · PARSHAS PINCHAS · MAAMAR 4

קדש ישראל לה׳ ראשית תבואתה

Israel Is Holy to Havayah, the First of His Produce

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/likkutei-torah/pinchas/4/

1 קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. כל אוכליו יאשמו. ראשית תבואתה בה"א [באות ה"א] כתיב משמע דישראל הם ראשית תבואת ה'.

"Israel is holy to Havayah, the first of His produce; all who devour him shall incur guilt." "His produce" (תבואתה) is written with a hei, which implies that Israel are the first of the produce of the hei.

וצריך להבין מה זה התבואה הנצמח אשר ישראל מכונים בשם ראשית לה. וזהו שכתוב בורא קדושים יוצר משרתים ואשר משרתיו.

Now, we need to understand what this growing produce is, of which Israel are called by the name "first." And this is [the meaning of] what is written, "Creator of holy beings, Former of ministers, and whose ministers."

פי' ואשר משרתיו משמע מאז מעולם הם משרתים אותו ויוצר משרתים הם המלאכי' [המלאכים] שמתהווים בכל יום לומר שירה לפניו כמ"ש במדרש איכה ע"פ חדשים לבקרים.

That is: "and whose ministers" implies that they have been ministering to Him since long ago, from of old; while "Former of ministers" are the angels that come into being every day to say song before Him, as is written in Midrash Eichah on the verse "They are new every morning."

ובאמירתם מתבטלים לגמרי דהיינו שחוזר כח גילוי התהוותן למקורו להיות בכח ולא בפועל. וזהו שאמר הכתוב תדשא הארץ דשא פי' הארץ בה' היא הארץ העליונה (עמ"ש ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה בארצך)

And in their saying [it] they are utterly nullified; that is, the power that revealed their coming into being returns to its source, to be in potential and not in actuality. And this is what the verse says, "Let the earth sprout grass (deshe)." That is, ha'aretz ("the earth"), with a hei, is the supernal earth. (See what is written on the verse "None shall miscarry or be barren in your land.")

כמו שהארץ הגשמיות מגלה כח הצומח אשר בקרבה בכל יום להוציא מיני צמחים כן הארץ העליונה מגלה כח ההתהוות אשר בה לבריאה ולהתהוות יש מאין.

Just as the physical earth reveals every day the power of growth within it, to bring forth kinds of plants, so the supernal earth reveals the power of bringing into being that is within it, to create and to bring into being something from nothing.

ובזה נתהוה מלאכים בכל יום שיאמרו שירה ויתבטלו למקורם והם הנקראים דשא (וכמ"ש בזהר בפ' בראשית ד' י"ט ע"א ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ובפ' תרומה דקע"א ע"א.

And through this, angels come into being every day, to say song and be nullified into their source; and they are what is called "grass" (deshe). (As is written in the Zohar, Parshas Bereishis, 19a, and in the Mikdash Melech there; and in Parshas Terumah, 171a.

ועיין פ' פינחס דרי"ז ע"א ע"פ מצמיח חציר כו' ועמ"ש במ"א ע"פ כשעירים עלי דשא).

And see Parshas Pinchas, 217a, on the verse "He causes grass to sprout," etc.; and see what is written elsewhere on the verse "Like showers upon the grass.")

לכן אנו אומרים בכל ערב שבת הבו לה' בני אלים בני אלקים המה המלאכים שנבראו מששת ימי בראשית

Therefore we say every Shabbos eve, "Render to Havayah, you sons of the mighty (bnei eilim)." The bnei Elokim ("sons of Elokim") are the angels that were created in the six days of creation;

אבל בני אלים הם המלאכים שנתהוו בכל יום מבחי' ה' אחרונה חכמה תתאה מלכות דאצילות.

but the bnei eilim are the angels that come into being every day from the level of the final hei, the lower Chochmah (Chochmah tata'ah), the Malchus (sovereignty) of the World of Atzilus (Emanation).

2 ופי' אלים לשון כח כמו ואת אילי הארץ כי בני אלים הם מלאכים דעשייה כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים].

And eilim is a term for strength, as in "and the mighty (eilei) of the land"; for the bnei eilim are angels of the World of Asiyah (Action), as is written in Pri Etz Chaim.

וע"י המלאכים דעשיה נמשך כל השפעות לעוה"ז הגשמי אין לך עשב שאין לו מזל כו'

And through the angels of Asiyah all the flows of influence are drawn down to this physical world: "There is no blade of grass that has no mazal (constellation)," etc.

נמצא הם הכח וחיות העוה"ז וכשהמאכל מתעלה ע"י שהאדם אוכלו בטהרה ומתפלל בכח ההוא בנקודת לבבו ע"י"ז מתעלה גם המלאך השופע הכח והחיות להמאכל ההוא להיות מתעלה ונכלל במקור חוצבו.

It follows that they are the power and the life-force of this world. And when the food is elevated, through a person eating it in purity and praying with that strength, with the innermost point of his heart, through this the angel that imparts the power and the life-force to that food is also elevated, to rise and be included in the source from which it was hewn.

וגם הטעם שנק' בני אלים חסר ה' שהוא ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בגיטין (דנ"ו ב') ע"פ מי כמוך באלים מי כמוך באלמים.

And also, the reason they are called bnei eilim, lacking the hei, is along the lines of the saying of our Sages, of blessed memory, in Gittin (56b), on the verse "Who is like You among the mighty (eil-im)": "Who is like You among the mute (ilmim)!"

ופי' אלמים היינו כמ"ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה שאין דבר ה' מאיר בבחי' גילוי בבי"ע לפי שאין ערוך עשיה לגבי אצילות.

And "mute" means as it is written, "as a ewe before her shearers is mute": that the word of G-d does not shine in a revealed way in Beriah, Yetzirah and Asiyah, since Asiyah bears no comparison to Atzilus.

וזהו בחי' אלם משם אלקים שאין הדבור בגילוי רק בחי' הבל בלבד שבההבל אין התלבשות החכמה בגילוי כלל משא"כ בדבור שבו נמשך ומלובש החכמה והשכל

And this is the level of ilem ("mute") from the Name Elokim: the speech is not revealed, only the level of breath (hevel) alone; for in the breath there is no revealed enclothing of the wisdom at all, whereas in speech the wisdom and the intellect are drawn and enclothed.

וזהו ההפרש בין המלאכים הנק' בני אלקים שהם נמשכים מדבורו של הקב"ה שהדיבור מלובש בו גילוי החו"ב [החכמה ובינה] וזהו בחי' י"ה דאלקים. משא"כ בחי' אלם דאלקים היינו שאין בחי' י"ה נמשך ומתלבש בההבל.

And this is the difference between [the two]: the angels called bnei Elokim are drawn from the speech of the Holy One, blessed be He, the speech in which the revelation of Chochmah (wisdom) and Binah (understanding) is enclothed, and this is the level of the yud-hei of Elokim; whereas the level of ilem of Elokim is that the level of yud-hei is not drawn and enclothed in the breath.

וזהו נאלמתי דומיה דום י"ה כו'

And this is "I was mute with silence (dumiyah)": dum Kah ("Kah is silent"), etc.

(ועמ"ש בד"ה ולא יקרא עוד שמך אברם גבי מילה שהוא בחי' מ"ל י"ה מ"ל לשון גילוי כו'

(And see what is written in the discourse beginning "Your name shall no longer be called Avram," regarding circumcision (milah), that it is the level of mal Kah, mal being a term of revelation, etc.;

והיינו ע"י הדבור לרוח ממללא שע"י נמשך חו"ב [חכמה ובינה] בבחי' גילוי כי פי ה' דבר וההפך מזה הוא כשכנס"י [כשכנסת ישראל] היא בחי' נאלמתי דומיה החשיתי חש דחשמל והיינו מחמת הסתר דק"נ [דקליפת נוגה] דעשייה.

that is, through the speech of "a speaking spirit" (ruach memalela), through which Chochmah and Binah are drawn in a revealed way, for "the mouth of Havayah has spoken." And the opposite of this is when the Congregation of Israel (Knesses Yisrael) is at the level of "I was mute with silence, I was still (hecheshesi)," the chash (silence) of chashmal; and this is because of the concealment of the kelipas nogah of Asiyah.

ועמ"ש בד"ה והיה אור הלבנה כו' ועמ"ש בד"ה בחדש השלישי לצאת בנ"י [בני ישראל] בענין פי' מעשה ידיך כו' כח המעשה שהוא כח החיצוני כו' ע"ש. והיינו ענין בחי' ההבל שלמטה מבחי' הדבור ועמ"ש מזה בביאור ע"פ וספרתם לכם)

And see what is written in the discourse beginning "And the light of the moon shall be," etc.; and see what is written in the discourse beginning "In the third month after the children of Israel went out," on the meaning of "the work of Your hands," etc.: the power of action, which is the external power, etc.; see there. And this is the matter of the level of breath, which is below the level of speech. And see what is written about this in the explanation on the verse "And you shall count for yourselves.")

והנה לכן א"א להמלאכים הנ"ל לעלות ולהתכלל בחכמה עילאה כ"א ע"י ישראל שהם נמשכים מפנימית חכמה עילאה וכמ"ש בפי משפטים (דקכ"א) **ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי בענין קומי לך רעיתי**

Now, therefore, it is impossible for the angels mentioned above to ascend and be included in the supernal Chochmah (Chochmah ila'ah) except through Israel, who are drawn from the inner dimension (pnimiyus) of the supernal Chochmah, as is written in Parshas Mishpatim (121); and see what is written in the explanation on the verse "My dove," regarding "Arise, my love."

לכן אנו מבקשים הבו לה' בני אלים. פי' הבו לשון הזמנה הזמינו עצמיכם לעלות וליכלל במקור שם הוי' ב"ה.

Therefore we ask, "Render (havu) to Havayah, you sons of the mighty." Havu is a term of preparation: prepare yourselves to ascend and be included in the source of the Name Havayah, blessed be He.

וז"ש [וזהו שכתוב] ששת ימים תעבוד בחי' עבודה הוא ההתהוות יש מאין וביום השביעי תשבות זהו חזרת העולמות למקורם בתוספת אור עליהם ונכללים הכל בעצמות שם הוי' ב"ה.

And this is [the meaning of] what is written, "Six days you shall work": the level of work is the bringing into being of something from nothing; "and on the seventh day you shall rest": this is the return of the worlds to their source, with added light upon them, and all are included in the essence of the Name Havayah, blessed be He.

3 וכמ"ש ויכל אלקים ביום השביעי ומבואר הפי' במ"א בד"ה באתי לגני דהיינו שכלתה בחינת ומדרגת אלקים שנעשה קץ ותכלית למדרגה זו ונמשך גילוי שם הוי'.

As it is written, "And Elokim finished (vayechal) on the seventh day"; and the meaning is explained elsewhere, in the discourse beginning "I have come into My garden": that the level and rank of Elokim was finished (kalsah), so that an end and conclusion was made to this rank, and the revelation of the Name Havayah was drawn down.

ולכן אנו אומרים להמלאכים שנמשכים משם אלקים הבו להוי' בני אלים שיזמינו עצמם לעלות וליכלל בשם הוי' ב"ה המתגלה בשבת וזהו השתחוו לה' בהדרת קודש והוא בחי' אצילות בכלל שבי"ע מתעלים באצי'

And therefore we say to the angels that are drawn from the Name Elokim, "Render to Havayah, you sons of the mighty": that they should prepare themselves to ascend and be included in the Name Havayah, blessed be He, which is revealed on Shabbos. And this is "Bow down to Havayah in the splendor of holiness": this is the level of the World of Atzilus (Emanation) in general, for Beriah, Yetzirah and Asiyah ascend into Atzilus.

וזהו ג"כ ענין ז' קולות שנזכרו במזמור זה קול ה' על המים כו' הכל המשכת והתגלות שם הוי' ועמ"ש סד"ה זאת חנכת המזבח.

And this is also the matter of the seven "voices" mentioned in this psalm, "The voice of Havayah is upon the waters," etc.: all is the drawing down and revelation of the Name Havayah. And see what is written at the end of the discourse beginning "This is the dedication of the altar."

4 והנה עד"ז הוא כל ענין לכו נרננה להוי' כו' שירו להוי' כו' שאומרים בקבלת שבת.

Now, along these lines is the whole matter of "Come, let us sing to Havayah," etc., "Sing to Havayah," etc., which are said at Kabbalas Shabbos (the welcoming of Shabbos).

וזהו כי גדול הוי' כו' נורא הוא על כל אלהים דהיינו על כל ק"ך צירופי אלקים כמ"ש במ"א והנה עלייה זו הוא ע"י ישראל שהם פנימית העולמות.

And this is "For great is Havayah," etc., "He is awesome above all elohim (gods)": that is, above all the 120 combinations of Elokim, as is explained elsewhere. Now, this ascent is through Israel, who are the inner dimension (pnimiyus) of the worlds.

פי' כי כל הנבראים לא נתהוו כ"א דרך מעבר בכדי שיתהווה ויתגלה בחי' ישראל בזה העולם הגשמי.

That is, all the created beings came into being only as a passageway, in order that the level of Israel come into being and be revealed in this physical world.

5 וזהו ג"כ בכל יום תכלית העבודה זו תפלה כדי להבטל וליכלל עצמו וכל העולמות בשם הוי' ב"ה המהווה אותם מאין ליש

And this is also [so] every day: the purpose of the service, "this is prayer," is to nullify and include oneself and all the worlds in the Name Havayah, blessed be He, who brings them into being from nothing to something;

ולימשך אותו ג"כ בזה העולם הגשמי ע"י תורה ומצות יחודא עילאה יחודא תתאה למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית הוא רק כח שם ה' ב"ה

and to draw Him also into this physical world, through Torah and mitzvos: the higher unity (yichuda ila'ah), the lower unity (yichuda tata'ah); above without end and below without limit, it is only the power of the Name Havayah, blessed be He.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני הנ"ל. וזהו יונתי בחגוי הסלע כו' השמיעני את קולך כי כשהיא בחגוי הסלע בסתר המדרגה היא בחי' נאלמתי דומיה ונק' יונת אלם.

(And see what is written in the discourse beginning "I have come into My garden," mentioned above. And this is "My dove, in the clefts of the rock," etc., "let me hear your voice": for when she is "in the clefts of the rock, in the covert of the cliff," she is at the level of "I was mute with silence," and is called "the mute dove" (yonas elem).

אכן ע"י עסק התורה והמצות השמיעני את קולך כו' ממשיכים בחי' י"ה דהוי' ודאלקים שלא להיות בחי' אלם כ"כ [כל כך] בספר ע"ה) (דק"ג א') **וע"ז נאמר קול דודי דופק.**

But through occupation with Torah and mitzvos, "let me hear your voice," etc., we draw down the level of the yud-hei of Havayah and of Elokim, so as not to be at the level of "mute"; so it is written in the book ע"ה) (103a). And of this it is said, "The voice of my beloved knocks."

ועיין בפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] **בזהר פ' וארא** (דכ"ו א') **גבי נאלמתי דומיה כו' ואי אתער כו' ובפע"ח** [ובפרי עץ חיים] **שער הקדישים פ"ב** [פרק ב'] **ורפ"ג** [וריש פרק ג']**:**

And see the commentary of the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) on the Zohar, Parshas Va'eira (26a), regarding "I was mute with silence," etc., and "And if he arouses," etc.; and Pri Etz Chaim, Sha'ar HaKaddishim (the Gate of Kaddish), chapter 2 and the beginning of chapter 3.

6 **ב ולבאר היטיב ענין עלייה זו וגילוי זה ע"י תורה ותפלה. צריך לבאר מאמר רז"ל** [רבותינו זכרונם לברכה] **תלמוד תורה כנגד כולם אפילו כנגד עיון תפלה.**

2. Now, to explain well the matter of this ascent and this revelation through Torah and prayer, we must explain the saying of our Sages, of blessed memory, "The study of Torah is equal to them all," even to concentration in prayer (iyun tefillah).

ומ"מ קודם התפלה אסור לאכול וקודם הלימוד מותר לאכול. וזהו מחמת כי האדם הוא עולם קטן.

And nevertheless, before prayer it is forbidden to eat, while before study it is permitted to eat. And this is because man is a small world.

וכמו שיש בעולם יום ולילה ביום מאיר האור ובהעדר האור הוא בחי' לילה בגשמיות כן הוא באדם ג"כ ברוחניות

And just as in the world there are day and night, by day the light shines and in the absence of the light it is the level of night, physically, so it is in man too, spiritually,

כמ"ש גם כי אשב בחושך ה' אור לי אפילו בעוה"ז הגשמי ה' מאיר בישראל

as it is written, "Even though I sit in darkness, Havayah is a light to me": even in this physical world, Havayah shines in Israel.

וכאשר מתפשט ומאיר בו כח נשמתו אזי נק' יום ובהסתלקות אור נשמתו מכונה בשם לילה (ועמ"ש מענין זה בד"ה ותוסף אסתר וע"פ וידעת היום והשבות כו' ובד"ה תחת אשר לא עבדת)

And when the power of his soul spreads out and shines in him, then it is called "day"; and when the light of his soul withdraws, it is called by the name "night." (And see what is written on this matter in the discourse beginning "And Esther spoke again," and on the verse "Know this day and take it to your heart," etc., and in the discourse beginning "Because you did not serve.")

לכן בלילה הוא בבחינת שינה לגמרי מחמת הסתלקות אור נפשו. ובבקר בעמדו משינתו אזי כח נשמתו היא רק באפיו

Therefore at night he is entirely in a state of sleep, because of the withdrawal of the light of his soul. And in the morning, when he rises from his sleep, the power of his soul is only in his nostrils,

כי אין לה גילוי מחמת חומר ישות הגוף להאיר ולהתפשט בקרבו ובכדי שלא יחזור להיות אין ואפס השי"ת [השם יתברך] מהוה ומחזיר לו נשמתו בכל בקר כמ"ש חדשים לבקרים רבה אמונתך ועיין פ' ויקהל (דרי"ג סע"ב [סוף עמוד ב])

for it has no revelation, to shine and spread out within him, because of the material yeshus (independent existence) of the body. And so that he not return to being nothing and naught, G-d, may He be blessed, brings into being and restores his soul to him every morning, as it is written, "They are new every morning; great is Your faithfulness." And see Parshas Vayakhel (213, end of side b).

פי' כמ"ש המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית כי מלת בראשית הוא ברא"ת י"ש. ר"ל [רוצה לומר] מזה שמחדש בכל יום הוא המהווה יש מאין.

That is, as it is written, "who renews every day, continually, the work of creation (Bereishis)": for the word Bereishis (בראשית) is ברא"ת י"ש, bara es yesh ("He created something"). That is to say: by renewing it every day, He is the One who brings into being something from nothing.

אך מחמת שנתגשם חיות הגוף מאד מאד אינו יכול לקבל הארת נשמתו בקרבו כ"א מעט מזעיר בבחי' אפיו.

But because the life-force of the body has become exceedingly physical, he cannot receive the radiance of his soul within him except a very little, at the level of his nostrils.

דהיינו שהנשמה האלקית אין לה גילוי בלבו וגופו מחמת חומר ישות הגוף כיון שעדיין לא התפלל.

That is, the G-dly soul has no revelation in his heart and his body, because of the material yeshus of the body, since he has not yet prayed.

שע"י התפלה שמבטל רצונו לרצון העליון ב"ה והנה הרצון הוא מקור כל המדות והוא חיותן וקיומן

For through prayer he nullifies his will to the supernal will, blessed be He; and the will is the source of all the emotive attributes (middos), and it is their life-force and their existence;

וזהו ענין מסירת נפש שמוסר רצונו כו' והדם הוא הנפש שהוא הרצון לכן ע"י נמשכת הנשמה שהיא מבחינת שם הוי' ומתפשטת בכל הגוף.

and this is the matter of self-sacrifice (mesirus nefesh), that he gives over his will, etc.; and "the blood is the soul," which is the will. Therefore, through this the soul, which is from the level of the Name Havayah, is drawn down and spreads through the whole body.

משא"כ קודם התפלה היא עדיין רק באפיו דהיינו שרק במוחו ושכלו מודה לה' אבל לא נתפשטה עדיין בלב כו' וכן פי' הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' תצוה (ד' קפ"ב) ע"פ כהאריז"ל [כתבי האריז"ל] ענין אשר נשמה באפו.

Whereas before prayer it is still only in his nostrils; that is, only in his mind and intellect does he acknowledge G-d, but it has not yet spread into the heart, etc. And so the Ramaz explained, on Parshas Tetzaveh (182), according to the writings of the Arizal, the matter of "whose breath (neshamah) is in his nostrils."

ועיין בזהר שם על פסוק זה בענין אחר. ועמ"ש ע"פ ונקדשתי בתוך בנ"י [בני ישראל] בתוך היינו שיותפס ענין קדושתו ית' בלב האדם דייקא.

And see in the Zohar there on this verse, in another sense. And see what is written on the verse "And I shall be sanctified in the midst of the children of Israel": "in the midst" means that the matter of His holiness, may He be blessed, be grasped specifically in the heart of man.

ועמ"ש סד"ה להבין ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה א' בתשובה כו' בענין הכורע צריך שיראה איסר כנגד לבו.

And see what is written at the end of the discourse beginning "To understand the saying of our Sages, of blessed memory, 'Better is one hour in teshuvah,' etc.," regarding "one who bows must see an issar (a coin) opposite his heart."

7 וז"ש [וזהו שכתוב] חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא א"ת [אל תקרי] במה אלא במה פי' חדלו לכם לשון הבדלו עצמיכם מן בחי' אדם כזה שנשמתו רק באפיו שלא יכלה להתפשט בכללות גופו

And this is [the meaning of] what is written, "Cease from man, whose breath (neshamah) is in his nostrils, for as what (bameh) is he accounted?" Do not read bameh ("as what") but bamah ("a raised altar"). That is: "cease from" is a term of separation: separate yourselves from the level of such a man, whose soul is only in his nostrils, which could not spread through his body as a whole.

כי במה נחשב כמו הבמה נראה ונגלה הישות שלו ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] כן בו ג"כ גברה חומר הישות שלו עד שאינו מתבטל כלל מפני אור ה' הוא אור נשמתו אשר באפיו (ועיין מ"ש ע"פ בעלי במות ארנון).

"For as a bamah he is accounted": just as with a bamah, its yeshus is seen and revealed as a something, a thing by itself, so in him too the material quality of his yeshus has prevailed, until he is not nullified at all before the light of G-d, which is the light of his soul that is in his nostrils. (And see what is written on the verse "The lords of the high places (bamos) of Arnon.")

לכן אסור לאכול קודם התפלה.

Therefore it is forbidden to eat before prayer.

כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] לא תאכלו על הדם לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם בכדי שלא ליתן סטרא דדמא בישא לשלוט בו ושוב לא יכול להאיר בו כח נשמתו לגמרי.

As our Sages, of blessed memory, said: "You shall not eat over the blood": do not eat before you have prayed for your blood; so as not to give the side of the evil blood (sitra dedama bisha) dominion over him, after which the power of his soul could no longer shine in him fully.

לכן תקנו לנו ברכת השחר כמו מלביש ערומים מתיר אסורים המכין מצעדי גבר

Therefore they instituted for us the morning blessings, such as "who clothes the naked," "who releases the bound," "who prepares the steps of man."

מחמת שאצל אדם בחינת אדמה לעליון כל כחותיו אפילו להלביש בגד ומנעל הכל הוא כח שם הוי' ב"ה ואין דבר חוץ ממנו (וע' לעיל ע"פ מה יפו פעמיך בנעלים).

Because for adam (man), the level of "I will be like (adameh) the Most High," all his powers, even to put on a garment and a shoe, are all the power of the Name Havayah, blessed be He, and there is nothing outside Him. (And see above on the verse "How beautiful are your steps in sandals.")

הגם כי הברכות הם מדרבנן מ"מ הם קודם מחמת שהם הכנה לק"ש [לקריאת שמע] דאורייתא שהוא גילוי אמיתית שם ה' אשר הוא באמת אין עוד זולתו למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית.

Although the blessings are rabbinic, nevertheless they come first, because they are a preparation for the Shema, which is from the Torah, which is the revelation of the truth of the Name Havayah: that in truth there is nothing else besides Him, above without end and below without limit.

8 וע"י התבוננות מקודם בברכות יכול לבוא לזה בק"ש [בקריאת שמע] באמרו בתחלה ברוך אתה ה' אלקינו.

And through contemplating beforehand, in the blessings, he can come to this in the Shema, when he first says, "Blessed are You, Havayah, our G-d."

ברוך הוא כמו בריכת המים לשון המשכה שאנו ממשיכים אור א"ס ב"ה אשר הוא בהעלם והסתר להיות בבחי' גילוי בישראל ובמקור כנס"י [כנסת ישראל].

Baruch ("blessed") is like a pool (berechah) of water, a term of drawing down: we draw down the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is hidden and concealed, to be revealed in Israel and in the source of the Congregation of Israel (Knesses Yisrael).

לכן אנו מבקשים ברוך אתה שיהיה הוי' ב"ה נמשך בבחי' אתה שהוא נוכח פי' בגילוי כמו שבאמת הכל בטל לפניו לגמרי.

Therefore we ask, "Blessed are You": that Havayah, blessed be He, be drawn down at the level of "You," which addresses one who is present (nochach), that is, in revelation; just as in truth everything is utterly nullified before Him.

כמ"ש אני ה' לא שניתי רק אצלינו נדמה לנו הגשמיות ליש אבל אצלו ית' כל הגשמיות אפס ותהו נחשבו לו

As it is written, "I, Havayah, have not changed." Only to us does physicality seem to be something (yesh); but before Him, may He be blessed, all physicality "is accounted by Him as naught and nothingness."

פי' ה' הוא אלקינו כמו אילי הארץ פי' הוא כחנו ממש כי גם כל כחות הגוף הנדמה לנו שהם טבעיים אבל אצל ישראל הם הכל כח הוי' ב"ה,

That is, Havayah is Elokeinu ("our G-d"), as in "the mighty (eilei) of the land": that is, He is truly our strength. For all the powers of the body too, which seem to us to be natural, for Israel are all the power of Havayah, blessed be He.

כי הנה פרעה אמר לא ידעתי את הוי' שלא ידע רק שם אלקים ואמר עזב ה' את הארץ

For Pharaoh said, "I do not know Havayah," since he knew only the Name Elokim; and he said, "Havayah has forsaken the earth."

כי הכל יודעים ומודים שיש אלקים אלא שמחשיבים כח עצמותם וכל חיות העולם ליש ודבר נפרד בפ"ע [בפני עצמו] כמו שהם חוץ לאלהות

For all know and acknowledge that there is a G-d (Elokim), but they consider the power of their own selves, and all the life-force of the world, to be something (yesh), a thing separate in itself, as though they were outside G-dliness;

דקרו ליה אלהא דאלהיא כאשר באמת כל השפעותם הוא רק על ידי ע' [שבעים] שרים

for they call Him "the G-d of the gods (Elaha de'Elahaya)," since in truth all their flow of influence comes only through the seventy princes.

הגם דכתיב מי לא ייראך כו' ובכל מלכותם מאין כמוך משמע שגם עובדי כוכבים אומרים שאין כמוך מ"מ כתיב רם על כל כו'

And although it is written, "Who would not fear You," etc., "and in all their kingdoms there is none like You," which implies that the idolaters (lit. worshipers of stars) too say that there is none like You, nevertheless it is written, "High above all," etc.:

פי' שהוא מרומם מעכו"ם [מעובדי כוכבים ומזלות] ואינו משפיע להם כ"א ע"י ע' [שבעים] שרים המקבלים יניקה וחיות מבני אלים שהם המלאכים דעשיה שמהם נמשך כח וחיות השפעת עוה"ז כנ"ל.

that is, He is exalted above the idolaters and does not bestow influence on them except through the seventy princes, who receive nurture and life-force from the bnei eilim, which are the angels of the World of Asiyah (Action), from whom the power and life-force of the influence of this world are drawn, as mentioned above.

לכן אין להם כח וחיות כ"א להיות יש ודבר נפרד בפ"ע [בפני עצמו]

Therefore they have power and life-force only to be something (yesh), a thing separate in itself.

אבל לא כן עם בנ"י [בני ישראל] כי חלק הוי' עמו נשמות ישראל מעצמות הוי' ב"ה לכן אצלנו הוא הוי' אלקינו פי' הוא כחנו וחיינו בלי שום אמצעי כלל.

But not so with the children of Israel, for "Havayah's portion is His people": the souls of Israel are from the very essence of Havayah, blessed be He. Therefore for us He is "Havayah, our G-d": that is, He is our strength and our life, without any intermediary at all.

(ועיין מזה בפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ האזינו בענין כי חלק הוי' עמו) וע' בפ' משפטים (צ"ו א').

(And see about this in the commentary of the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) at the beginning of Parshas Ha'azinu, regarding "For Havayah's portion is His people.") And see Parshas Mishpatim (96a).

לכן בודאי מהראוי לבטל רצוננו לגמרי מפני רצונו יתי כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך כו'. כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ

Therefore it is certainly fitting to nullify our will entirely before His will, may He be blessed, as our Sages, of blessed memory, said, "Nullify your will," etc. As it is written, "Whom have I in heaven? And with You, I desire nothing on earth."

פי' כשאני עמך שה' הוא אלקינו אז לא חפצתי בארץ בארציות כי אין בה לא חפץ ולא רצון ותשוקה כלל. וזהו פי' שמע ישראל שמע הוא לשון הבנה ה' אלקינו ה' אחד.

That is, when I am with You, in that Havayah is our G-d, then "I desire nothing on earth," in earthliness, for there is in it neither desire nor will nor longing at all. And this is the meaning of "Hear (shema), O Israel": shema is a term of understanding; "Havayah is our G-d, Havayah is One."

ר"ל [רוצה לומר] כאשר הוא מבין באמת שהוי' הוא אלקינו כל חיות וכחות שלנו הם כח הוי' ב"ה אז הוא אחד.

That is to say: when he truly understands that Havayah is our G-d, that all our life-force and powers are the power of Havayah, blessed be He, then He is One.

פי' אין עוד מלבדו כי כל הכחות בטלים למקור לגמרי (ועמ"ש ע"פ ולא אבה הוי' אלקיך שבכל נפש יש בחי' והארה משם הוי' ממש.

That is, "there is nothing else besides Him," for all the powers are utterly nullified to the source. (And see what is written on the verse "But Havayah your G-d was not willing," that in every soul there is a level and a radiance of the very Name Havayah.

ובסש"ב [ובספר של בינונים] באגרת התשובה פרק ד' וזהו הפי' דשם הוי' הוא כחנו וחיינו כו'. משא"כ העולמות ואפילו המלאכים חיותן הוא משם אלקים ולכן נקראים בני אלקים או בני אלים ע"ש באגרת התשובה שם ועמ"ש בד"ה מה טובו ובד"ה בפי' נסכים.

And in Sefer Shel Beinonim (Tanya), Iggeres HaTeshuvah, chapter 4: this is the meaning of the Name Havayah being our strength and our life, etc.; whereas the worlds, and even the angels, have their life-force from the Name Elokim, and therefore they are called bnei Elokim or bnei eilim; see there in Iggeres HaTeshuvah. And see what is written in the discourse beginning "How goodly," and in the discourse beginning "In the section on the libations."

וזהו אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בהוי' פי' אמור) (דף צ"ד סע"א [סוף עמוד א]) **פי' מי כמוך באלים הוי' דהיינו מה ששם הויה הוא למעלה משאר השמות אל ואלקים כו' שהם בחי' חיצוניות לגבי שם הוי'.**

And this is "Fortunate are you, Israel! Who is like you, a people saved by Havayah"; Parshas Emor) **(94, end of side a): that is, "Who is like You among the mighty (eilim), Havayah": that the Name Havayah is above the other Names, Kel and Elokim, etc., which are the level of the outer dimension (chitzoniyus) relative to the Name Havayah.**

ועמ"ש מענין זה בד"ה אם בהרת קדמה כו' וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **כל המאריך באחד פי' שמאריך ומתבונן איך הוי' הוא אלקינו בכדי שיראה שהוא אחד אמיתי אז מאריכין לו כו'.**

And see what is written on this matter in the discourse beginning "If the bright spot came first," etc. And this is what our Sages, of blessed memory, said, "Whoever prolongs [the word] echad ('One')": that is, one who dwells on it and contemplates how Havayah is our G-d, so that he may see that He is truly One, then "they prolong for him," etc.

9 וזהו פי' קרוב ה' לכל קוראיו שאנו קוראים אותו ית' שלא יהיה בבחי' רם ח"ו [חס ושלום] **אלא שיתגלה ויהיה בבחי' אלקינו כמו שבאמת הוא כן**

And this is the meaning of "Havayah is near to all who call upon Him": we call upon Him, may He be blessed, that He not be at the level of "high," G-d forbid, but that He be revealed and be at the level of "our G-d," as in truth He is.

אז הוא קרוב מאד ויכול לבוא לואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך מאחר שכבר נתבטלו כל רצונותיו ולא נשאר כ"א רצון השם

Then He is very near, and one can come to "And you shall love Havayah your G-d with all your heart," since all his desires have already been nullified and nothing remains but the will of G-d.

ואז יוכל להתפלל כמ"ש רצון יראיו יעשה אז ואת שועתם ישמע ויושיעם:

And then he can pray, as it is written, "He fulfills the will of those who fear Him"; then "He hears their cry and saves them."

10 ג אבל כתיב לכל אשר יקראוהו באמת ואין אמת אלא תורה כי באמת הוא הודו על ארץ ושמים. שמים וארץ הם רק בחי' הוד וזיו. אבל הנשמות הם פנימית העולמות פנימית חכמה.

3. But it is written, "to all who call upon Him in truth," and "there is no truth but Torah." For in truth, "His splendor (hodo) is upon earth and heaven": heaven and earth are only the level of splendor (hod) and radiance; but the souls are the inner dimension (pnimiyus) of the worlds, the inner dimension of Chochmah (wisdom).

11 והנה מלכות פה תורה שבעל פה קרינן לה פי' כי מלכות לית לה מגרמה כלום. כי היא רק גילוי פנימית רצונו תורה ומצות הם פנימית רצונו.

Now, "Malchus (sovereignty) is the mouth; the Oral Torah we call it." That is: Malchus "has nothing of its own," for it is only the revelation of the inner dimension (pnimiyus) of His will; Torah and mitzvos are the inner dimension of His will.

לכן אחר שביטל כל רצונות המגושמים עוד זאת היא תכלית הבריאה ליכלל בפנימית רצונו ית' בכדי לעשות לו דירה בתחתונים

Therefore, after he has nullified all the coarse, material desires, there is yet this further [step], which is the purpose of creation: to be included in the inner dimension of His will, may He be blessed, in order to make for Him a dwelling place among the lower realms;

דהיינו בעשיה הגשמיות יתגלה פנימית רצונו מקור החיים של כל העולמות. וז"ש [וזהו שכתוב] ראה חיים עם אשה אשר אהבת (בקהלת סי' ט').

that is, that in the physical [World of] Asiyah (Action) the inner dimension of His will, the source of life of all the worlds, be revealed. And this is [the meaning of] what is written, "See life with the wife whom you have loved" (in Koheles, chapter 9).

פי' שכבר אהבת (דהיינו כמ"ש במ"א ע"פ הגידה לי שאהבה נפשי. מכבר היינו כשהיתה הנשמה בבחי' עיבור למעלה. ואשה פי' אש ה' וכמ"ש במ"א. ועיין ברבות בשה"ש [בשיר השירים] ס"פ שימני כחותם.

That is: whom you have already loved. (That is, as is explained elsewhere on the verse "Tell me, you whom my soul has loved": from long before, that is, when the soul was in the state of ibbur (gestation) above. And ishah ("wife") is read esh Hei, "the fire of G-d," as is explained elsewhere. And see in the Midrash Rabbah on the Song of Songs, at the end of [the passage on] "Set me as a seal."

ולכן גם כשנמשך מבחי' אהבה עליונה זו ג"כ בנשמה כשמלובשת בגוף שזהו פי' הגידה לשון המשכה שנמשך מבחי' אהבה עליונה כו'. ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' וארא אל אברהם כו') מ"מ אחר כל האהבות ראה חיים עמה.

And therefore, also when [something] of this level of supernal love is drawn into the soul, as it is enclothed in the body, this is the meaning of haggidah ("tell"), a term of drawing down: that it is drawn from the level of the supernal love, etc. And see what is written in the discourse beginning "And Elokim spoke," etc., "and I appeared to Avraham," etc.) Nevertheless, after all the loves, "see life with her."

ועיין מזה בפ' מקץ (דף קצ"ו ע"ב) ובפ' קרח (קע"ז ע"ב) וברי"ח [ובראשית חכמה] שער האהבה ספי"ט.

And see about this in Parshas Mikeitz (folio 196b) and in Parshas Korach (177b), and in Reishis Chochmah, Sha'ar HaAhavah (the Gate of Love), at the end of chapter 9.

ואין חיים אלא תורה כמ"ש כי הוא חלקך בחיים וכתיב כי הוא חייך ואורך ימיך דקאי על התורה וזהו שכתוב כי הוא חלקך בחיים כתיב הוא והמשמעות היא

And "there is no life but Torah," as it is written, "For that is your portion in life," and it is written, "For it is your life and the length of your days," which refers to the Torah. And this is [the meaning of] what is written, "For that (hu) is your portion in life": hu ("he") is written, while the sense is hi ("she"),

והיינו כמ"ש עץ חיים היא כדאיתא בזהר (ז"ג בראשית דל"ט ע"ב) ופי' היא המה ששה סדרי משנה ובריי"תא הגם שכל עניני התורה והמצות מדברים בדברים גשמיים מ"מ הן המה פנימית רצונו ית'.

that is, as it is written, "She (hi) is a tree of life," as is brought in the Zohar (ז"ג, Bereishis, 39b); and the meaning of hi is the six orders of the Mishnah and the Baraisa. Although all the matters of the Torah and the mitzvos speak of physical things, nevertheless they are the inner dimension of His will, may He be blessed.

כמ"ש ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו (בהושע סי' י"א) פי' תרגלתי מלשון רגלים (וכן איתא ברבות באיכה ע"פ איכה יעיב והובא בילקוט בהושע שם ארכבותיו כו')

As it is written, "And I (Anochi) taught Ephraim to walk (tirgalti), taking them upon His arms" (in Hoshea, chapter 11). That is, tirgalti is from the term raglayim ("feet"). (And so it is brought in the Midrash Rabbah on Eichah, on the verse "How (eichah) He has clouded," and cited in the Yalkut on Hoshea there: "his knees," etc.)

כי נשתלשל פנימית רצונו עד בחי' רגלים במדרגה תחתונה מאד בעשי' [בעשיה] גשמיות בבחי' קחם על זרועותיו. פי' להגביהם על זרועות למעלה ראש.

For the inner dimension of His will descended, step by step (nishtalshel), to the level of "feet," at a very low rank, in physical Asiyah, in the manner of "taking them upon His arms": that is, to lift them upon [His] arms, up high.

כמו למשל אדם גדול שמרכין עצמו אצל תינוק קטן בכדי ליקח אותו על זרועותיו ולהגביה למעלה ראש מחמת גודל רצונו ותשוקתו בו.

As, by way of analogy, a great man who bends himself down to a little child in order to take him upon his arms and lift him up high, because of the greatness of his desire and longing for him.

כן השתלשל הש"י [השם יתברך] פנימית רצונו בדברים גשמיים בכדי שיוכלו ישראל ליכלל בפנימית רצונו שהוא למעלה מעלה אפי' [אפילו] מבחי' חכמה עילאה (וע' בביאור ע"פ לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל] בפי' אשר נשאתי את ידי כו').

So G-d, blessed be He, drew the inner dimension of His will down, step by step, into physical things, so that Israel could be included in the inner dimension of His will, which is far, far above even the level of the supernal Chochmah (Chochmah ila'ah). (And see the explanation on the verse "Therefore say to the children of Israel," on the meaning of "[with which] I lifted up My hand," etc.)

לכן ג"כ לא יכול להתחיל בתפלה כ"א בעשיית מצות בתחלה דהיינו להתעטף בטלית ותפילין שהם קישורא ופריסא דמלכא כמ"ש עוטה אור כשלמה.

Therefore, too, one cannot begin with prayer, but only by first doing mitzvos, that is, wrapping oneself in the tallis and tefillin, which are "the binding and the covering of the King," as it is written, "He wraps Himself in light as in a garment."

וביאור הענין היינו כי תשבע"פ [תורה שבעל פה] שהיא בחי' מלי נקי' ג"כ רגלי. וכמ"ש והארץ הדום רגלי כו' וארץ היינו תשבע"פ [תורה שבעל פה] וכמ"ש במ"א.

And the explanation of the matter is this: the Oral Torah, which is the level of Malchus, is also called "My feet," as it is written, "and the earth is the stool of My feet," etc.; and "earth" is the Oral Torah, as is explained elsewhere.

12 והנה עיקר התגלות הרצון העליון לידע ההלכה והמצוה על בוריה היא בתשבע"פ [בתורה שבעל פה] משא"כ בתשב"כ [בתורה שבכתב] אין בה גילוי הרצון. ועמ"ש בזה בד"ה לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל] הנ"ל בענין והבאתי אתכם אל הארץ כו'.

Now, the main revelation of the supernal will, to know the halachah and the mitzvah with clarity and precision, is in the Oral Torah; whereas in the Written Torah there is no revelation of the will. And see what is written about this in the discourse beginning "Therefore say to the children of Israel," mentioned above, regarding "And I will bring you to the land," etc.

13 ובפ' פנחס בד"ה צו את בנ"י [בני ישראל] בענין תשמרו. וזהו ואנכי תרגלתי אנכי מי שאנכי הוא בחינת פנימית רצון העליון.

And in Parshas Pinchas, in the discourse beginning "Command the children of Israel," regarding "you shall take care" (tishmeru). And this is "And I (Anochi) taught to walk": Anochi, "who I am," is the level of the inner dimension (pnimiyus) of the supernal will.

וכביכול ואנכי תרגלתי השפלתי את בחי' אנכי לבחי' רגלי הוא תשבע"פ [תורה שבעל פה] כי נעוץ תחלתן בסופן וכ"ז [וכל זה] לאפרים.

And, as it were, "And I taught to walk" [means]: I lowered the level of Anochi to the level of "My feet," which is the Oral Torah, for "their beginning is wedged in their end"; and all this "for Ephraim."

דהיינו שכ"ז [שכל זה] הירידה וההשפלה הוא בשביל הנשמות שיהיה בנשמתם גילוי בחי' אנכי. שלכך נמשך וירד רצון העליון ונתלבש בפשטי ההלכה המדברים בעניני עולם העשיה המחליף פרה בחמור כו'

That is, all this descent and lowering is for the sake of the souls, so that in their souls there be a revelation of the level of Anochi. For this is why the supernal will was drawn down, descended and enclothed itself in the plain rulings of the halachah, which speak of the matters of the World of Asiyah (Action): "one who exchanges a cow for a donkey," etc.;

שע"י התקשרות השכל של נש"י [נשמות ישראל] בחכמה ושכל זה דתשבע"פ [דתורה שבעל פה] הם מתקשרים ממש במוח האב היינו בחכמתו ורצונו ית' שנשפלו ממש בהלכה זו.

for through the binding of the intellect of the souls of Israel to this wisdom and intellect of the Oral Torah, they are bound to the very mind of the Father, that is, to His wisdom and will, may He be blessed, which were truly lowered into this halachah.

14 וזהו ענין המשל שהאב מרכין ראשו אצל רגליו כדי להגביה בנו הקטן כו'. כך על דרך זה ואנכי תרגלתי לאפרים

And this is the matter of the analogy of the father who bends his head down to his feet in order to lift up his little son, etc. So, in the same way, "And I taught Ephraim to walk."

ועיין מ"ש ע"פ קול דודי מדלג כו' מקפץ כו' דשם נתבאר ג"כ שהתגלות והמשכות אור א"ס הנמשך ע"י התורה הוא עד"מ כמו המדלג ברגליו כו' ע"ש.

And see what is written on the verse "The voice of my beloved ... leaping," etc., "skipping," etc., where it is also explained that the revelation and drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), which is drawn down through the Torah, is, by way of analogy, like one who leaps with his feet, etc.; see there.

15 והנה בחי' זו היא עליה גדולה יותר משרש הנשמה מצד עצמה עם היות כי חלק הוי' עמו וכנ"ל

Now, this level is a greater ascent than the root of the soul in itself, even though "Havayah's portion is His people," as mentioned above.

וכנודע דבחי' אנכי מי שאנכי הוא למעלה מעלה משם הוי' כי הוא בחי' דלא אתפס בשם ולא אתרמיז בשום אות וקוצא כלל כו'.

And as is known, the level of Anochi, "who I am," is far, far above the Name Havayah, for it is the level that "is not grasped by any name and not alluded to by any letter or tittle at all," etc.

אמנם אף על גב דואנכי תרגלתי בעסק התשבע"פ [התורה שבעל פה] עוד זאת צ"ל ג"כ קחם על זרועותיו.

However, even though there is "And I taught to walk" in the occupation with the Oral Torah, there must still also be "taking them upon His arms."

כי הנה עד"מ אע"ג [אף על גב] שהאב כופף ראשו וקומתו אצל הילד עכ"ז [עם כל זה] לא סגי בהכי להגביה ולנשאות את הילד מעל הארץ למעלה ראש אצל ראשו של אביו כמו שהיא כשמגביה קומתו אלא לזה צריך עוד שישפיל האב זרועותיו עד תחתית רגליו ממש ויקחם על זרועותיו

For, by way of analogy, even though the father bends his head and his stature down to the child, this alone is still not enough to lift and raise the child from the ground up high, beside his father's head as it is when he stands at his full height; rather, for this the father must also lower his arms down to the very bottom of his feet and "take them upon his arms,"

ועי"ז יגביהנו וינשאנו למעלה אצלו ממש.

and through this he will lift him and raise him up high, right beside himself.

16 וכך אע"ג [אף על גב] דבתשבע"פ [דבתורה שבעל פה] נמשך ומתלבש ממש רצון העליון שלמעלה מהחכמה. אך אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא.

And so too: even though in the Oral Torah the supernal will, which is above Chochmah (wisdom), is truly drawn down and enclothed, nevertheless, "Torah without awe and love does not fly upward."

וגם כי תשבע"פ [תורה שבעל פה] מדבר הכל בענינים גשמיים והוא לברר בירורים דק"נ [דקליפת נוגה] ע"י כשר ופסול כו'.

And also, because the Oral Torah speaks entirely of physical matters, and it serves to refine the refinements (birurim) of kelipas nogah, through "fit" and "unfit," etc.

17 וכדי להיות העלאת הבירורים הוא דייקא ע"י התפלה בדחילו ורחימו. ועמ"ש בפ' בהר ע"פ כי תבואו אל הארץ בפי' בא לכאן ותלמודו בידו ובפ' בחקותי ע"פ ואפו עשר נשים כו'.

And for there to be an elevation of the refinements, it is specifically through prayer with awe and love. And see what is written in Parshas Behar on the verse "When you come into the land," on the meaning of "[he who] comes here with his learning in his hand," and in Parshas Bechukosai on the verse "And ten women shall bake," etc.

ולכן אהוי"ר [אהבה ויראה] נקרא גדפין. אך יש ב' בחינת באהוי"ר [באהבה ויראה] היינו אהוי"ר [אהבה ויראה] שהאדם מעורר בנפשו.

And therefore love and awe are called "wings" (gadfin). But there are two levels of love and awe: that is, the love and awe that a person arouses in his soul,

18 והם רק הכנה לאהוי"ר [לאהבה ויראה] הנמשכים מלמעלה ועל זה נאמר קחם על זרועותיו. אך הנה ידוע שימין ושמאל של הקב"ה הם הפכיים משל האדם.

and these are only a preparation for the love and awe that are drawn down from above; and of this it is said, "taking them upon His arms." But it is known that the right and the left of the Holy One, blessed be He, are the opposite of those of man.

כי מדות האהוי"ר [האהבה ויראה] של האדם הן בבחי' העלאה מלמטה למעלה. אבל מדותיו של הקב"ה הן המשכה וגילוי מלמעלה למטה שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה ועמ"ש מזה ע"פ בהעלותך את הנרות בענין שיורד ע"פ מדותיו כו'.

For man's attributes (middos) of love and awe are in the manner of ascent, from below upward; but the attributes of the Holy One, blessed be He, are a drawing down and revelation from above downward, so that the revelation be below as it is above. And see what is written about this on the verse "When you light the lamps," regarding the descent by way of His attributes, etc.

19 ולכן כדי שיומשכו ימינו ושמאלו של הקב"ה להיות גילוי מדותיו בנפש האדם הוא דייקא ג"כ ע"י השפלת מדותיו של הקב"ה במצות מעשיות שתוכל הנשמה להתקשר במדותיו ממש ע"י קיום המצות שהן מדותיו של הקב"ה.

And therefore, in order that the right and the left of the Holy One, blessed be He, be drawn down, so that there be a revelation of His attributes (middos) in the soul of man, this too is specifically through the lowering of the attributes of the Holy One, blessed be He, into the practical mitzvos, so that the soul can bind itself to His very attributes through fulfilling the mitzvos, which are the attributes of the Holy One, blessed be He.

20 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הדבק במדותיו מה הוא רחום כו'. ועי"ז יוכלו המדות עליונות להתגלות בנשמה. וזהו ענין מעשה הצדקה שהיא בחי' מדותיו של הקב"ה.

As our Sages, of blessed memory, said: "Cleave to His attributes: just as He is compassionate," etc. And through this the supernal attributes (middos) can be revealed in the soul. And this is the matter of the deed of charity (tzedakah), which is the level of the attributes of the Holy One, blessed be He.

ולכן נאמר צדקה תרומם גוי שעי"ז הוא בחי' קחם על זרועותיו כו'. ועמ"ש בד"ה מי כהי' אלקינו המגביהי לשבת כו' ע"ש מענין זה.

And therefore it is said, "Charity exalts a nation": for through it there is the level of "taking them upon His arms," etc. And see what is written in the discourse beginning "Who is like Havayah our G-d, who is enthroned on high," etc.; see there on this matter.

ודרך פרט ימינו ושמאלו של הקב"ה הם תורה וצדקה כי התורה היא מימין כמ"ש מימינו אש דת למו.

And in particular, the right and the left of the Holy One, blessed be He, are Torah and charity: for the Torah is from the right, as it is written, "From His right hand, a fiery law for them."

ושלחן שהוא השפעת המזון שהקב"ה משפיע לעולם הוא בצפון וכן גשמים שהם פרנסה יורדים בגבורה

And the Table, which is the flow of the food that the Holy One, blessed be He, bestows on the world, is in the north; and likewise rains, which are sustenance, come down through Gevurah (restraint),

כי כדי שיומשך השפעה בפנימית הוא ע"י בחי' גבורות (וכמ"ש בביאור ע"פ קול דודי בפי' שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ע"ש).

for in order that the flow of influence be drawn into the inner dimension, it is through the level of gevuros. (As is written in the explanation on the verse "The voice of my beloved," on the meaning of "His left hand is under my head, and his right hand embraces me"; see there.)

ואע"ג [ואף על גב] דלעיל נת' [נתבאר] דתשבע"פ [דתורה שבעל פה] נק' רגלי וכאן אנו אומרים דהיא בחי' יד ימין י"י [יש לומר] דהיינו תשב"כ [תורה שבכתב]

And although it was explained above that the Oral Torah is called "My feet," and here we say that it is the level of the right hand, it can be said that this is the Written Torah.

וזהו השמים כסאי דקאי על תשב"כ [תורה שבכתב] שהידים הם על הכסא. משא"כ תשבע"פ [תורה שבעל פה] היא בחי' והארץ הדום רגלי שנשתלשלו למטה מבחי' כסא אלא דנעוץ סופן כו' כנ"ל וגם שמים היינו אש ומים וזהו בחי' ימינא ושמאלא כו':

And this is "The heavens are My throne," which refers to the Written Torah, for the hands are on the throne; whereas the Oral Torah is the level of "and the earth is the stool of My feet," which descended, step by step, below the level of the throne; except that "their end is wedged," etc., as mentioned above. And also, shamayim ("heaven") is esh and mayim ("fire and water"), and this is the level of "right and left," etc.

21 ד ונחזור לענייננו דלכך כתיב לכל אשר יקראוהו באמת ואין אמת אלא תורה לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] תלמוד תורה כנגד כולם

4. Now let us return to our subject: that this is why it is written, "to all who call upon Him in truth," and "there is no truth but Torah." Therefore our Sages, of blessed memory, said, "The study of Torah is equal to them all."

גם מי שהוא בעל עסק מ"מ צריך לקבוע עתים לתורה וגם יעסוק במשא ומתן באמונה בלי חמימות הלב אלא בבחינת אחוריים.

Even one who is a man of business must nevertheless set times for Torah; and also, he should engage in business dealings faithfully, without warmth of heart, but rather at the level of "the back" (achorayim).

22 וכמ"ש במ"א ע"פ ידך בעורף אויביך אז יכול ג"כ ליכלל מחודו"מ [מחשבה דבור ומעשה] שלו בפנימית רצונו יתי' ומי שאינו יכול ללמוד אזי בנתינת צדקה עולה ונכלל כל עשייתו כמ"ש צדקה תרומם גוי.

As is explained elsewhere on the verse "Your hand shall be on the nape of your enemies." Then his thought, speech and action can also be included in the inner dimension (pnimiyus) of His will, may He be blessed. And one who cannot study: through giving charity, all his doing ascends and is included, as it is written, "Charity exalts a nation."

וכמ"ש סד"ה וארשתיך לי. וזהו בכל נפשך בכל רצונך בתורה ובצדקה. וזהו ימינא ושמאלא וביניהו כלה.

And as is written at the end of the discourse beginning "And I will betroth you to Me." And this is "with all your soul": with all your will, in Torah and in charity. And this is "right and left, and between them the bride."

פי' על ידי תורה וצדקה עולה ונכלל ג"כ מקור כנס"י [כנסת ישראל] בפנימיות רצונו יתי' וע' בזהר תרומה (דקס"ו ע"ב).

That is: through Torah and charity, the source of the Congregation of Israel (Knesses Yisrael) also ascends and is included in the inner dimension of His will, may He be blessed. And see in the Zohar, Terumah (166b).

וזהו פי' קדש כו' לה' מי שהוא בחי' ישראל על שם כי שרית עם אלקים שמנצח המלחמה עם נפש הבהמית שנמשכה ע"פ השתלשלות מק"ך צירופי אלקים הוא קדש לה' שהוא עולה ונכלל בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] רצון א"ס ב"ה

And this is the meaning of "Holy," etc., "to Havayah": one who is at the level of Israel, so called after "for you have striven (sarisa) with Elokim," who wins the battle with the animal soul, which was drawn by way of the chain of descending worlds (hishtalshelus) from the 120 combinations of Elokim, he is "holy to Havayah," for he ascends and is included in the inner dimension of the will of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He.

(ועיין מענין קדש כו' בפ"ב [בפרק ב'] דקדושין דנ"ג סע"א [סוף עמוד א] דפי' ראשית תבואתה הוא ענין תרומה וכן תרגם יונתן שם וכ"ה ברבות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] קרוב לר"פ משפטים פל"א ויקהל פמ"ט. ועיין עוד ברבות וישלח ר"פ פ"א.

(And see on the matter of "Holy," etc., in the second chapter of Kiddushin (53a, end of side a), that the meaning of "the first of His produce" is the matter of terumah, and so Yonasan translated there; and so it is in the Midrash Rabbah, Bo, section 15; near the beginning of Mishpatim, section 31; Vayakhel, section 49. And see further in the Midrash Rabbah, Vayishlach, beginning of section 81;

בשלח ס"פ כ"ד. בחקותי פל"ו. במדבר פ' ב'. ר"פ ד'. פ"י [פרק י' / פרשה י']. ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה בפ' אל גנת אגוז ועיין בספר הגלגולים פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] בענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שאדה"ר [שאדם הראשון] היה חלתו ותרומתו של עולם כמ"ש ברבות בראשית ר"פ י"ד. משפטים פ"ל.

Beshalach, end of section 24; Bechukosai, section 36; Bamidbar, section 2, the beginning of section 4, and section 10; and in Shir HaShirim Rabbah on the passage "To the nut garden." And see in Sefer HaGilgulim, chapter 15, on the saying of our Sages, of blessed memory, that Adam, the first man, was the challah and the terumah of the world, as is written in the Midrash Rabbah, Bereishis, beginning of section 14; Mishpatim, section 30.

והוא בסגנון אחד עם מה שפירשו ברבות ר"פ במדבר ענין וירם קרן לעמו שהוא מ"ש שאו כו' לגולגלתם.

And it is in the same vein as what they explained in the Midrash Rabbah at the beginning of Bamidbar on the matter of "And He has raised up a horn for His people": that it is what is written, "Lift up," etc., "by their heads."

ועמ"ש בד"ה כי אתה נרי בענין פי' ארוממך ומ"ש במ"א בענין סלסלה ותרוממך ובענין וצדקה תרומם גוי. ומ"ש ע"פ ואתה הרם את מטך כו'

And see what is written in the discourse beginning "For You are my lamp," on the meaning of "I will exalt You"; and what is written elsewhere on "Extol her, and she will exalt you," and on "And charity exalts a nation"; and what is written on the verse "And you, lift up your staff," etc.)

(ועיין עוד מענין הפסוק קדש ישראל בפי' אמור צ"א א' צ"ד א' ק' סע"ב [סוף עמוד ב] משפטים קכ"ב א' ק"א ב' ק"ח ב' ק"כ ב' קכ"א. בא מ"ב א' שמיני מ"ב א'. בשלח נ"ט א' גבי נאדר בקדש)

(And see further on the matter of the verse "Israel is holy" in Parshas Emor, 91a, 94a, 100, end of side b; Mishpatim, 122a, 101b, 108b, 120b, 121; Bo, 42a; Shemini, 42a; Beshalach, 59a, regarding "glorious in holiness.")

ראשית תבואת ה' הוא ההתחדשות כי ע"י חכמה תתאה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית מהוה ומחיה מאין ליש מתחלת בריאה עד סוף עשייה אזי להתחדשות זאת ישראל המה בבחי' ראשית לו

"The first of the produce of the hei" is the renewal: for through the lower Chochmah (Chochmah tata'ah) He renews every day, continually, the work of creation, bringing into being and giving life from nothing to something, from the beginning of Beriah (Creation) to the end of Asiyah (Action); and so, in this renewal, Israel are at the level of "first" to Him.

כי כאשר יש להם עליה על ידי התחדשות מוחין בפנימית רצונו יתי' אזי גם מקור כנסת ישראל וכל המלאכים עולים ונכללים בפנימית רצון א"ס ב"ה

For when they have an ascent through the renewal of the intellect (mochin) in the inner dimension of His will, may He be blessed, then also the source of the Congregation of Israel, and all the angels, ascend and are included in the inner dimension of the will of Ein Sof, blessed be He.

(ועיין מענין תבואת ה' בפ' ויחי) (דרכ"ו ב') פ' האזינו (דף רצ"ז ע"א). וכד נהיר דא חכמה עילאה חכמה דשלמה נהיר כו'.

(And see on the matter of "the produce of the hei" in Parshas Vayechi) (226b); Parshas Ha'azinu (folio 297a): "And when this, the supernal Chochmah, shines, the wisdom of Shlomo shines," etc.

ועיין מה שכתוב במ"א ע"פ המאמר פרשה קרח (דף קע"ו ב') ה"נ [הכי נמי] קדש תתאה כו'

And see what is written elsewhere on the statement in Parshas Korach (folio 176b), "So too, the lower Kodesh," etc.

ועיין פרשה פקודי (דף רכ"ה ב') מה ההוא קדש כו'. ובפירוש הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

And see Parshas Pekudei (folio 225b), "What is that Kodesh?" etc.; and in the commentary of the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) there.

ויובן כ"ז [כל זה] על דרך משנ"ת [מה שנתבאר] בפ' ויחי בד"ה אסרי לג פן בפי' מה שאנו אומרים בשבת וינוחו בו ישראל מקדשי שמך דהיינו שממשיכים מבחי' אתה קדוש לבחי' שמך קדוש כו' ע"ש.

And all this will be understood in the manner of what was explained in Parshas Vayechi, in the discourse beginning "Binding to the vine," on the meaning of what we say on Shabbos, "and may Israel, who sanctify Your Name, rest on it": that is, that they draw down from the level of "You are holy" to the level of "Your Name is holy," etc.; see there.

23 ועמ"ש מזה הענין דישראל מקדשי שמך בביאור ע"פ צאינה וראינה. וזהו המכוון גם כאן בפי' ראשית תבואתה.

And see what is written on this matter, that Israel "sanctify Your Name," in the explanation on the verse "Go forth and see." And this is what is intended here too, in the meaning of "the first of His produce."

ועמ"ש עוד מענין זה דהנשמות שרשן מבחי' קדש וענין הירידה בגוף שהיא צורך עלייה בביאור ע"פ כי כארץ תוציא צמחה וע"פ בשלח פרעה

And see what is written further on this matter, that the souls are rooted in the level of Kodesh ("holy"), and on the matter of the descent into the body, which is for the sake of ascent, in the explanation on the verse "For as the earth brings forth its growth," and on the verse "And it came to pass, when Pharaoh sent out";

דלשם נת' [נתבאר] מענין הזריעה והצמיחה מבחי' ראשית תבואתה יעו"ש [יעויין שם] אבל להפך ח"ו [חס ושלום] כל אוכליו יאשמו.

for there it is explained, regarding the sowing and the growth, from the level of "the first of His produce"; see there. But the opposite, G-d forbid: "all who devour him shall incur guilt."

פי' שאוכל בחי' ישראל שלו דהיינו כח הארת נשמתו המחודש בו בכל יום הוא דוחה אותה ח"ו [חס ושלום] עד שאינה יכולה להאיר בקרבו דהיינו מחמת כעס.

That is: one who devours his own level of Israel, that is, the power of the radiance of his soul that is renewed in him every day, pushes it away, G-d forbid, until it cannot shine within him; that is, because of anger.

כמאמר רז״ל [רבותינו זכרונם לברכה] כל הכועס נשמתו מסתלקת ממנו (וע׳ בפ׳ תצוה) (דף קפ״ב א׳) שזהו ענין טורף נפשו באפו

As our Sages, of blessed memory, said, “Whoever becomes angry, his soul departs from him.” (And see in Parshas Tetzaveh) (folio 182a), that this is the matter of “he tears his soul in his anger”;

ובפ׳ משפטים (קכ״א ב׳) גבי ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו או מחמת תאוות כמ״ש לא יגורך רע או מחמת גסות.

and in Parshas Mishpatim (121b), regarding “And you shall be holy men to Me, and flesh torn in the field you shall not eat.” Or because of lusts, as it is written, “Evil shall not dwell with You”; or because of arrogance.

בהכל יכול לאכול בחינת ישראל שלו כמ״ש נבלע ישראל פי׳ שנבלע בחי׳ ישראל שלו בשבע מדות רעות שהם מכחות מצרים וכנען.

Through all of these he can devour his own level of Israel, as it is written, “Israel is swallowed up”: that is, his level of Israel is swallowed up in the seven evil attributes (middos), which are from the powers of Egypt and Canaan.

לזאת כתיב כל אוכליו יאשמו יביא אשם כמועל בקדשים שהיה מביא איל ומקריב השמנונית הוא החלב וגם הדם הוא החמימות ע״ג [על גבי] המזבח אזי גם הוא מחוייב לעשות כן

Therefore it is written, “all who devour him shall incur guilt (ye’shamu)”: he shall bring a guilt-offering (asham), like one who has misappropriated sacred property, who would bring a ram and offer the fat, which is the cheilev, and also the blood, which is the warmth, upon the altar; then he too is obligated to do likewise.

ולא סיגופים בלבד אלא מרירות להתמרמר לבו בקרבו כדי שיהיה לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה.

And not mortifications alone, but bitterness, that his heart be embittered within him, so that there be “a broken and crushed heart,” [which] “O G-d, You will not despise.”

כמ״ש שמנת עבית כשית פי׳ בשמנונית ובגשמיות שלך כסית אור נשמתך עד שאינה יכולה להאיר ולשלוט בך אך מלת כשית כתיב בשי״ן ג׳ קוין שיש עוד זכות ג׳ אבות.

As it is written, “You grew fat, you grew thick, you became covered (kasisa)”: that is, with your fatness and your physicality you have covered the light of your soul, until it cannot shine and rule in you. But the word kasisa is written with a shin of three strokes: there is still the merit of the three Patriarchs.

24 וע' ברבות בחקתי ס"פ ל"ו א"ר [אמר רבי] אחא ועמ"ש ע"פ שניך כעדר הרחלים.

And see the Midrash Rabbah, Bechukosai, end of section 36: "Rabbi Acha said." And see what is written on the verse "Your teeth are like a flock of ewes."

ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] עוד בענין יאשמו כי הנה במועל בקדשים כתיב ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת חמישיתו יוסף עליו.

And according to this, it can be said further regarding ye'shamu ("shall incur guilt"): for regarding one who misappropriates sacred property it is written, "And for that which he sinned against the sacred he shall pay, and he shall add its fifth to it."

25 והחומש הוא אחד מארבעה מן הקרן עד שיהיה הוא וחומשו חמשה כמ"ש בגמ' [בגמרא] בב"מ [בבבא מציעא] פרק הזהב ובהרמב"ם [ובהרבי משה בן מימון] הלכות מעילה.

And the fifth is a quarter of the principal, so that it and its fifth make five, as is said in the Gemara in Bava Metzia, chapter HaZahav, and in the Rambam, Hilchos Me'ilah.

והענין כמבואר במ"א ע"פ ומספר את רובע ישראל שבבחינת ישראל יש ד' בחי' היינו כמ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהן ג' בחי' מחשבה דבור ומעשה

And the matter is as is explained elsewhere on the verse "Or number the fourth part (rova) of Israel": that in the level of Israel there are four levels, as it is written, "For My glory I created him, I formed him, also I made him," which are three levels: thought, speech and action;

ואף דעשיתיו מרבה בחי' רביעית והוא בחי' רצון עליון שלמעלה מעלה מבחי' מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] והוא הנמשך ומתגלה בנפש ע"י מעשה המצות.

and the af ("also") of "also I made him" includes a fourth level, which is the level of the supernal will, which is far, far above the level of thought, speech and action; and it is what is drawn down and revealed in the soul through the performance of the mitzvos.

26 ודי בחי' אלו הם ממש בחי' ד' אותיות שם הוי' וזהו קדש ישראל להוי'. וכשמעל בקדשים ואכל בחי' ישראל שלו צ"ל תשובה תשוב ה'

And these four levels are truly the level of the four letters of the Name Havayah; and this is "Israel is holy to Havayah." And when he has misappropriated sacred property and devoured his level of Israel, there must be teshuvah (return): tashuv Hei, "the hei shall return,"

והוא בחי' עומקא דליבא ממעמקים קראתיך שהיא בחי' חמישית שלמעלה מד' מדרגות הנ"ל שהן בחי' מעלת ומדרגת הצדיקים.

and it is the level of "the depth of the heart" (umka deliba), "From the depths I have called You," which is a fifth level, above the four ranks mentioned above, which are the level of the stature and rank of the tzaddikim.

27 והיינו כמ"ש במ"א שהרצון עליון יש לו ב' בחינות הא' המלובש בחכמה שבחי' רצון זה נמשך ע"י תורה ומצות שהן הן רצה"ע [רצון העליון] ב"ה המלובש בחכמה דאורייתא מחכמה נפקת

That is, as is explained elsewhere, the supernal will has two levels. The first is [the will] enclothed in Chochmah (wisdom): this level of will is drawn down through Torah and mitzvos, which are the very supernal will, blessed be He, enclothed in Chochmah, for "the Torah comes forth from Chochmah."

וזהו ענין היו"ד דשם הוי' שהוא בחי' חכמה שבו מלובש הרצון עליון שהוא קוצו של יו"ד.

And this is the matter of the yud of the Name Havayah, which is the level of Chochmah, in which the supernal will is enclothed, which is the tip (kotz) of the yud.

אך הבחי' הב' הוא בחי' רצון העליון שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות ואינו מלובש כלל בבחי' חכמה ונק' רעוא דכל רעוין

But the second level is the level of the supernal will that is far, far above the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), and is not enclothed in the level of Chochmah at all; and it is called "the Will of all wills" (ra'ava dechol ra'avin),

והוא המתגלה בבעלי תשובה ע"י עומקא דליבא למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת כו' וע"ז נאמר לפני הוי' תטהרו.

and it is what is revealed in those who return in teshuvah (baalei teshuvah), through the depth of the heart, beyond what his soul is able to bear, etc.; and of this it is said, "Before Havayah you shall be purified."

28 והוא ענין יוהכ״פ [יום הכפורים] שנאמר בו וכפר על הקדש והיינו ע״י שנכנס הכה״ג [הכהן גדול] לפני ולפנים לבית קדש הקדשים שהוא מה שלמעלה מבחי׳ קדש שמשם נמשך להיות וכפר על הקדש כו׳ וכמ״ש במ״א.

And this is the matter of Yom Kippur, of which it is said, "And he shall atone for the Holy (Kodesh)"; that is, through the Kohen Gadol entering the innermost sanctum, into the Holy of Holies, which is what is above the level of Kodesh, from where it is drawn so that "he shall atone for the Holy," etc., as is explained elsewhere.

ולכן יוהכ״פ [יום הכפורים] הוא יום שנתחייב בה׳ תפלות. (וע׳ בע״ח [בעץ חיים] של״א פ״ז [פרק ז׳] ע״פ וארבע הידות יהיה לכם והחמישית לפרעה ועמ״ש מזה בביאור ע״פ צאינה וראינה בסופו וע׳ זח״א [זהר חלק א] ויגש דר״י ע״א ע״פ והקול נשמע בית פרעה):

And therefore Yom Kippur is a day on which one is obligated in five prayers. (And see Etz Chaim, Sha'ar (Gate) 31, chapter 7, on the verse "And four parts shall be yours," and "the fifth to Pharaoh"; and see what is written about this in the explanation on the verse "Go forth and see," at its end; and see the Zohar, Part I, Vayigash, 210a, on the verse "And the voice was heard in Pharaoh's house.")

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/pinchas/4/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok